

Scéna „Márnice“ v ostravském Divadle Petra Bezruče po delší odmlce opět umělecky ožila

# Nenaplněný milostný cit a strádající ženy

LADISLAV KNIŽÁTKO

**OSTRAVA. Miniprostor suterénní scény Márnice v ostravském Divadle Petra Bezruče je zcela účelově otevřen experimentům.**

Po menší odmlce zde bylo nastudováno další netradiční představení. Volba titulu padla na hru španělského básníka a dramatika Federica Garcíi Lorky tvořící vrchol jeho tvorby pro divadlo – „Dům doni Bernardy“.

Dramaturgyně Petra Kohu-

tová upravila překlad španělské tragédie, vytvořený Antonínem Přídalem, pod názvem „Bernarda“. Zredukovala ho do scénického tvaru, který je zaměřen na myšlenkové zdůraznění výrazného tématu konfliktu jedince s mocí, upírající mu právo na vnitřní svobodu. Drastický příběh venkovské vdovy – neústupně prosazující u svých dcer a dalších příslušnic rodinného společenství bezvýhradné respektování jejich příkazů a představ o společném soužití v domě – se stává modelovou situací pro rozehrání sugestiv-

ního obrazu konfliktního soužití devíti vyhraněných ženských typů. Tuto možnost dotváří režisér Josef Janík (za velmi účinné spolupráce scénografky Marty Roszkopfové) do strhující jevištní podoby.

## RECENZE

Nápaditě je řešena scéna, koncipovaná jako výtvarný symbol uzavřenosti a izolace od okolního světa. V neméně stylovém přístupu jsou pak řešeny i kostýmy, jejichž působivý barevný kontrast černé a červené navozuje s nenásil-

nou názorností potřebné dramatické asociace. Rovněž zvukovou stránku inscenace (Jakub Matýsek) řeší režisér s metaforickou velkorysostí. Zejména tři výkony zde dominují a naplňují dramatikovu podobu ženských osudů s uhrančivou přesvědčivostí: jsou to dramaticky vyhocené portréty Bernardy (v podání Zdeny Przebindové), její hospodyně Poncie (kterou znamenitě vystihuje výkon Aleny Sasínové-Polarczyk) a nejstarší dcery Augustias (představovanou Kateřinou Krejčí v náročné a osobitě pojaté

charakteristice). S tvořivou vynalézavostí velmi přesně naplňují požadavky svých náročných rolí rovněž Markéta Viktorová (Amélie), Miluše Hradská (Marie Josefa), Marcela Čapková (Magdalena) a hostující Lucie Štěpánková (Martirio), Ivana Stejskalová (Adéla) a Petra Lhotská (služka). Bezručácká „Bernarda“ je skvělou ukázkou jevištní tvorby, s profesionální odpovědností ověřující nejsoučasnější trendy divadelní praxe. Experimentální Márnice nemohla snad být „znovuotevřena“ šťastnějším způsobem.

# Bernarda není jen příběh ze španělského venkova

U „Bezručů“  
ožila druhá  
scéna - Márnice

MONIKA HORSÁKOVÁ

Márnice opět žije!, chtělo by se zvolat po zhlédnutí představení Bernarda, které podle Přidalova překladu **Domu doni Bernardy španělského dramatika Federica Garcíi Lorcy a v dramaturgii Petry Kohutové** nastudoval režisér Josef Janík na „experimentální“ scéně ostravského Divadla Petra Bezruče.

Právě navýsost komorní prostor Márnice, již čtyři desítky diváků a devět protagonistek stačí, aby byla nabitá k prasknutí, přesně koresponduje s vrcholným Lorcovým dramatem o ženě, kte-

rá stanovila svým dcerám pevné hranice bytí, jež nepřesahují prostor rodinného sídla, a nosné navýsost aktuální téma morálky, konvencí, svobody a jejího vnímání ještě podtrhuje.

## divadelní recenze

V titulní roli, kterou tvůrci akcentovali již samotnou změnou původního titulu inscenace, se představuje Zdena Przebíndová, jejíž civilní, strohé, místy až asketické pojetí rozporuplné Bernardy výrazně posiluje účinek silného příběhu. Kontrastuje s ní praktičnost a živočišnost hospodyně v podání Aleny Sasínové-Polarczyk, „světaznalé“ i zvyků znalé ženy s nadhledem, jakési komentátorky všeho, co se mezi zdmi rodinného vězení děje.

Právě jiskření mezi oběma že-

nami patří k nejpůsobivějším momentům nastudování. Milým překvapením jsou herecké výkony představitelk dvou nejmladších dcer - Lucie Štěpánkové a Ivany Stejskalové, obě j. h., v náročných, citově rozkolísaných partech řádem prozatím neseznaných, a tedy nepřijatelně neposlušných dívek. Přímo neodolatelná je pak Miluše Hradská v roli babičky, jediné osoby, která dokáže vytyčené hranice bez následků překročit.

Zdá se však, že nad dramaturgicky i režijně dobře vymyšleným představením, které všechny protagonistky hrají očividně rády, se jako v Bernardině domě těžký vzduch vznáší přílišná únava z dosavadní náročné bezručovské sezóny.

Márnice opět ožila, ale k plnohodnotnému žití jí ještě krůček zbývá ...



Téměř výlučně „ženské“ představení ostravské Divadelní společnosti Petra Bezruče Bernarda bylo uvedeno v Márnici. Foto ARCHIV

20. 5. 2001

## RECENZE

# Drama Bernarda vypráví o sebetrýznění devíti žen

Cestu proti přirozenosti a muka podřizování se konvencím vykreslil Federico García Lorca v proslulém dramatu *Dům doni Bernardy* velmi otevřeně. Režisér Josef Janík nastudoval inscenaci v ostravském Divadle Petra Bezruče před více než rokem s důrazem na bezprostřední kontakt diváka s účinkujícími. Hra se stala (spolu s Romeem a Julií režiséra Juraje Deáka) letošním příspěvkem ostravských divadelníků setkání činoherních souborů Trialog 2001 v Brně.

Tristi osud devíti žen svázaných zdmi uzavřeného domu se odvíjí k tragickému rozuzlení: smrtí jedné z nich. Přitom už na počátku mrtvý je – pán domu. Vdova Bernarda, její bláznivá matka, dcery i služebné chtějí po jeho skonu žít volněji, ovšem rituály a řád španělské venkova jim to nedovolují.

Na výrazném vyznění inscenace má, vedle svérázného režijního vedení, velký podíl i vyrovnané herecké obsazení. Ústřední postava Bernarda se ve ztvárnění Zdenou Przebindovou nejeví jako despotickejší diktátorka. Její úsporné herectví dává naopak vyznít vnitřní rozpolcenosti hrdinky. Przebindová Bernardu představuje jako ženu, která nemá volby. Jedinou osobou, která se vdově dokáže přímo postavit, je hospodyně Poncia. Alena Sasínová-Polarczyk ji představuje jako živočišnou donašečku, jež však soucítí i s rebelujícími dcerami. Ohlašující se tragédie v domě plném žen souvisí s námluvami nejstarší, odkvétající dcery Augustias (Kateřina Krej-



Alena Sasínová-Polarczyk jako Poncia a Petra Lhotská v roli Služky v ostravském nastudování Bernardy. Foto archiv

čí). O ženichovi sní také Magdalena (Marcela Čapková), Amélie (Markéta Viktorová), Martirio (Lucie Štěpánková) a Adéla, kterou hraje Ivana Stejskalová. Smrtelný boj o vnitřní svobodu a lásku k Pepemu el Romanovi nevyhrává ovšem ani omezená a nezákladná Augustias, ani krásná Adéla.

Výpravu pozoruhodné inscenace vytvořila Marta Roszkopfová, autorkou úpravy textu a dramaturgyní nastudování je Petra Koutová. Bernarda je hrána v překladu Antonína Přídala.

Martin Reissner

Federico García Lorca: *Bernarda*. Divadlo Petra Bezruče v Ostravě. Na Trialogu uvedeno 2. února 2001.

Sobotní premiéra hry španělského autora Federica Garcíia Lorcy v

# Bernarda je představení, které doslova bere dech

OSTRAVA – Bernarda se jmenuje inscenace, která měla v sobotu premiéru v Márnici Divadla Petra Bezruče. Podle dramatu Federica Garcíia Lorcy ji v úpravě dramaturgyně Petry Kohutové nastudoval režisér Josef Janík.

## Márnice evokovala peklo

Rozhodnutí umístit Bernardu do Márnice se ukázalo šťastným hned v prvních minutách hry. Nekompromisní a chladné Bernardě se podařilo ve svém domě, který je zárukou svým způsobem klidného, ctnostného života jako za hradbami smutného hradu, vytvořit pro svých pět dcer, ale i pro matku a služebné opravdové vězení. Ten pocit dokázala autorka scény Marta Roszkopfová svou jednoduchou temnou scénou s mřížemi na oknech a rudým přehozem evokujícím peklo několikrát potvrdit.

## Herecký koncert

Zcela strhující byly herecké výkony všech představitelů, z nichž skutečně každá dokázala své postavě dát za 100 minut představení velmi jasný charakter bez ohledu na prostor, který jí role skýtala.

“Moc se mi to líbilo jako obyčejnému divákovi, který se nechá unášet pocity, i jako člověku, který se dívá především na herecké výkony, jež bych tentokrát ocenil velmi vysoko. Ty dámy byly velmi dobré, každá byla za sebe. Bylo to obrovské!” nešetřil chválou produkční z České televize a dlouholetý divadelník Radek Kohut, který navíc zářil pýchou, že se na přípravě úspěšně inscenace podílela i jeho dcera.

## Silné emoce potřebují přípravu

Především herecké výkony ocenil také starosta Moravské

Ostravy a Přívozu Karpíšek, který si málokdy nechá ujít kvalitní divadelní představení: “Myslím, že Zdena Przebíndová jako Bernarda, Alena Sasínová jako její hospodyně i Kateřina Krejčí v roli nejstarší Bernardiny dcery předvedly vynikající výkony. Moc jsem se bavil. Jistý humor, i když tragikomický, v tom také byl. Něco jsem o tom četl už před před-

● Premiéra u “Bezruče” ● Unřádná atmosféra Márnice: domov jako smutný hrad ● Dramaturgyně: ta hra potřebuje nemilosrdnost ● Herci si sáhli na dno ● Láska a nenávisť až k zabití

stavením v tisku, tak jsem věděl, co zhruba mohu čekat. Myslím, že na tak silnou hru má jít člověk připraven, ať ho všechny ty emoce trochu nezasáhnou.”

## Zvuk podtrhl atmosféru

Podivně tlumené vášně vyvěrající na povrch jen ve vypjatých situacích, které jsou ve společnosti několika opuštěných žen na denním pořádku, dávají od prvních chvil tušit hroznou skutečnost – tady někdo někoho zabije. Láska i nenávisť hrozí rozervat každou z obětí vlastního pokřiveného vidění světa odněkud zevnitř. Tohle uhrát a nepřehrávat vyžaduje skutečné herecké mistrovství. Konečné rozuzlení je pak očekávaným šokem, po němž zůstává divák jako opařený stejně jako z hloubky prožitku.

“Dnes zvlášť jsem na sebe nechala působit atmosféru, která byla hodně silná. Představení působí až magicky, když je v tom malém prostoru tak těsný kontakt s divákem.”

přiznávala po představení primadona ostravské opery a miláček publika Eva Dřízgová – Jirušová.

“Vždycky jsem ráda, když přijdu do Bezruče, protože je to pro mně osvícení a dá se tu i leccos načerpat. Je to divadlo úplně jiného charakteru, než dělám já. Někdy, třeba dnes, i trochu závidím, že si herci takhle sáhnou až na dno. Prožívání v opeře je méně natuální. Napůl to vnímám profesionálně, napůl jako divák. Taky se mi moc líbila zvuková stránka. Vlastně bych to ani neoznačila za hudbu, spíše jsem to vnímala jako zvukové efekty užasně podtrhující atmosféru, až z toho měl člověk mrazení v zádech.”

## Bernarda potřebuje nemilosrdnost

Režiséru Janíkovi se ve spolupráci se všemi ostatními tvůrci podařilo vytvořit velmi ucelené a přísně sevržené představení bez slabších momentů, představení, které diváka drží v napětí od první do poslední minuty. Úžasná práce s textem ani na chvíli nedovolí vzpomenout, jak že je to velmi dávno, kdy hra ve Španělsku vznikla. Cítíte zoufalství, pobouření, i erotické napětí, jste pobaveni i zhrzení zároveň.

“Ve své konečné podobě inscenace neuhnula od mých původních představ,” komentovala premiéru dramaturgyně Petra Kohutová. “Ale musím říci, že ji pan režisér Janík dovedl mnohem dál, než bych se já vůbec odvážila. Tahle hra potřebuje velkou dávku nemilosrdnosti, aby byla ke koukání. Snad se to režisérovi tak povedlo díky tomu, že je muž a že dobře rozumí ženám.”

IVANA GRAČKOVÁ



## tip dne

### Bernarda v Márnici

Po včerejší premiéře mohou Ostravané na scéně zvané Márnice v Divadle Petra Bezruče zítra v 18 hodin zhlédnout první reprízu hry Federica Garcíi Lorcy Bernarda. Jejím ústředním tématem je život žen na andaluzské vesnici spoutaný neúprosnými mravními konvencemi. Autorkou úpravy inscenace, v Čechách známé pod názvem Dům doni Bernardy, je dramaturgyně Petra Kohutová, režie se ujal Josef Janík. Titulní roli ve víceméně „ženském představení“ ztvární Zdena Przebindová, dále hrají Kateřina Krejčí, Lucie Štěpánková j. h., Marcela Čapková a další. (ava)



Foto Lenka Gurková

*Magdalénu, jednu z ženských postav v Lorcově hře Bernarda, hraje Marcela Čapková.*

## Bezručovci uvedli Lorcu

Na úspěšnou inscenaci Albeeho *Tři ženy*, která se hraje ve studiovém prostoru Márnice Divadla Petra Bezruče v Ostravě již čtvrtou sezónu, by chtěl navázat režisér Josef Janík hrou španělského autora Federica Garcíi Lorcy Bernarda. Ústředním tématem hry, jejíž premiéra v Márnici proběhla včera, je život žen na andaluské vesnici, spoutaný neúprosnými mravními konvencemi diktovanými bigotním katolictvím.

„Jeho ženským hrdinkám je dovoleno plakat jen v noci, protože den znamená kázeň a práci. Vášně a city tak mohou vytrysknout jen v nestřeženou chvíli,“ řekl Právu lektor-dra-

maturg divadla Martin Režný. Čeští diváci znají tuto hru spíše pod názvem *Dům doni Bernardy* či *Dům Bernardy Albové*. Ačkoliv hra byla napsána již v roce 1936, pro režiséra Janíka i dramaturgyni Petru Kohutovou, kteří jsou spoluautory úprav, je její inscenování příležitostí pro výpověď o současném světě.

V titulní roli Bernardy se představí Zdena Przebíndová. Dále hrají Kateřina Krejčí (Augustias), Lucie Štěpánková (Martirio), Marcela Čapková (Magdaléna), Ivana Stejskalová (Adéla), Markéta Viktorová (Amélie), Miluše Hradská (Marie Josefa), Alena Sasínová-Polarczyk (Poncia). (ta)



Herečka Zdena Przebindová

Foto: Lucie Giurková

Studiová scéna „Márnice“ ožije dnes večer opět pozoruhodnou premiérou

## Setkání s Bernardou u Bezručů

JANA PITHARTOVÁ

**OSTRAVA.** Dnes opět ožije studiová scéna Márnice v ostravském Divadle Petra Bezruče premiérou! Režisér Josef Janík nastudoval v tomto komorním prostoru drama španělského autora Federica Garcíi Lorky Bernarda (v původním znění Dům Bernardy Albové). Poslední a dosud úspěšně hranou inscenací, která vznikla v Márnici, byly Tři velké ženy, rovněž v režii Josefa Janíka. Tentokrát se na malé scéně setkává hned dvě žen ve velkých rolích slavné Lorkovy hry. Představitelku titulní postavy, herečku Zdenu Przebindovou, jsem oslovila před premiérou.

Pokolikáté se na jevišti setkáváte s Lorkou a s Bernardou?

S oběma podruhé. Poprvé to bylo v Karlových Varech, asi před pěti lety. Tehdy jsem v Domě Bernardy Albové hrála služku. A hrála jsem ji velmi ráda a s chutí.

Takže je to příjemné setkání?

Upřímně řečeno, nejdříve jsem byla trochu v šoku. Nebyla jsem si jistá, jestli mohu zvládnout roli Bernardy, jestli jsem k ní dospěla. Je to hrozně těžký úkol. Ale dnes mi přináší i radost.

Hrajete raději kladné, nebo záporné postavy?

Na to je těžké odpovědět. Každá postava má své pro i proti.

Kdybyste se mě zeptala, jestli radši komediální nebo dramatické figury...

Tož povězte.

Já totiž většinou hraju samé ženské, které mají v životě nějaký velký problém, a bývá to velmi vyčerpávající. Komediálních rolí je málo, a když se mi poštěstí třeba jedna za sezónu, tak se na ni moc těším.

Jakým způsobem si vytváříte vztah k postavě, která vám není svým lidským charakterem dost blízká? Třeba právě k Bernardě?

Nevím, jestli jsem si k Bernardě vytvářela vztah... Spíš jsem se snažila, aby v ní bylo kus mě.

Co je tedy hlavním tématem

– nebo problémem – vaší Bernardy?

Osamělost. Veliká osamělost, která ji provázela celý život.

Jak se zkouší s panem režisérem Janíkem?

Pracuju s ním poprvé na velké roli a je to příjemná práce. Je na nás moc hodný.

A jaký pocit máte z komorního prostoru Márnice, který herce staví divákům doslova na dosah?

Mám s podobným prostorem zkušenost z Divadla Dagmar v Karlových Varech, kde jsme hráli také na půl metru od publika. Takže se úzkého kontaktu nebojím. Mám výhodu v tom, že špatně vidím. Divák může být těsně u mě, a já ho stejně vidím z dálky.

# Bernarda v Márnici bude o ženách a svobodě

O s t r a v a - Režisér Josef Janík nastudoval s Divadelní společností Petra Bezruče inscenaci Bernarda od světoznámého spisovatele Federica Garcíi Lorcy, kterou dnes představí v Márnici Divadla Petra Bezruče v Ostravě. Drama o ženách ze španělského venkova, nazvané původně Dům doni Bernardy, dramaturgicky upravila Petra Kohutová, která děj plný lyrických pasáží zhůtlnila a zvěcnila.

Z původních šestnácti ženských postav hry vytvořila osm, a přitom se snažila zachovat poetický překlad Antonína Přídala. Zhuštěná forma textu určeného pro klasické velké jeviště by měla korespondovat s klaustrofobickou místností bezručovské Márnice. "Když se v tomto omezeném prostoru sejde na jevišti více žen než jedna, začnou se dít neuvěřitelné věci. Lorca napsal velké drama o tom, která matka zavírá své dcery a brání jejich kontaktu s vnějším světem. Básník měl nepochybně s ženami problémy, a proto hrdinky svých her stavěl do výjimečných situací," vysvětluje Petra Kohutová.

## Koncert Psích vojáků se kvůli nemoci ruší

O s t r a v a (jam) - Akce Underground Session, na které měla vystoupit ve zrušeném rockovém klubu Cihelna v Ostravě skupina Psí vojáci společně s Petrem Vášou, se kvůli nemoci Filipa Topola ruší. "Zájemci, kteří si již koupili lístky, se mohou dostavit do klubu Atlantik, kde se jim vrátí vstupné," uvedla Renata Jurdová za pořádající klub Atlantik.

## Galerie Langův dům představí Ambrúze

F r ý d e k - M í s t e k (jam) - Výtvarník a pedagog FAVU v Brně Jan Ambrúz představí dnes večer v galerii Langův dům ve Frýdku-Místku expozici nazvanou Instalace. Autorovu výstavu uvede dnes v šest hodin večer kurátor ostravského Domu umění Pavel Nětopil. Expozice potrvá do 21. ledna.

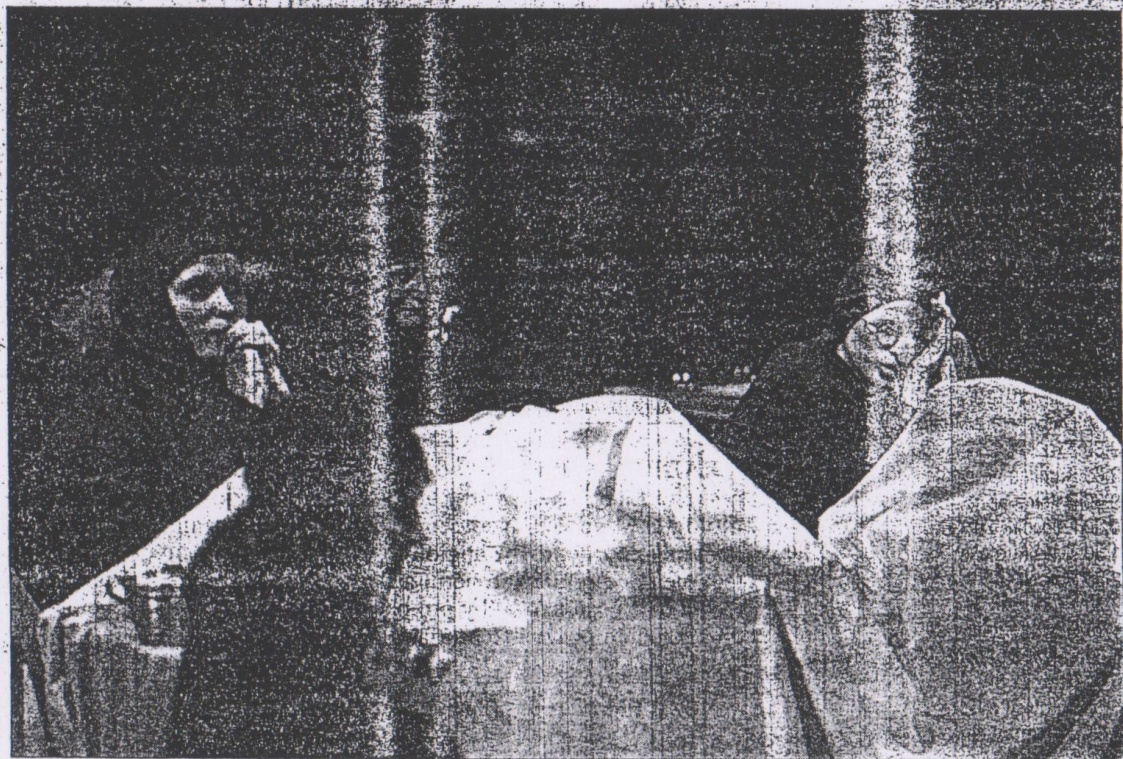
Uprava spojuje reálný prostor jeviště s psychologickým nátlakem a měla by být výpovědí o úskalích ženského světa. "Ačkoliv emancipace žen postupuje a ony se uklidňují, jelikož se mohou stát pány svého osudu, svůj stín ženství nepřekročí. Momentálně jsou sice spokojené, ve skrytu vnitřního já jim však stejně něco chybí, aby se mohly vyrovnat mužům," nastiňuje jedno z témat Bernardy dramaturgyně.

Inscepace rovněž nabídne téma lehce nabyté svobody, jejíž trvání si náš národ nedávno připomenul v desetiletém výročí od takzvané sametové revoluce. "Prostředí domu doni Bernardy a situace postav vytvářejí kontrast k ošidné volnosti. Ukazuje se totiž, že když postavy nejsou striktně omezeny vnějšími podmínkami, tak si je vytvoří samy uvnitř sebe. V dnešní době lidé nevědí, co se sebou a co se svobodou. Nevědí, jaké hranice si zvolit. Jestliže dříve v dobách komunismu mohla být postava Bernardy chápána jako totalitní figura, tak v současnosti je nositelkou řádu."

Scénu hry plně "vyšnitých" postav vyprojektovala Marta Roszkopfová. Bude znázorňovat temný prostor se šicími stroji, plnicími i akustickou funkcí. Její kostýmy by měly reprezentovat současnost s historizujícími prvky. V hlavní roli vystoupí Zdena Przebindová jako Bernarda, její starší dcery Augustias, Magdalenu a Amélii ztělesní Kateřina Krejčí, Marcela Čapková a Markéta Viktorová. Mladší dcery Martirio a Adélu, které se vzbouří psychické izolaci, zahrají členky Janáčkovy konzervatoře Lucie Štěpánková a Ivana Stejskalová.

Bernardinu matku Marii Josefu vytvoří Miluše Hrádská a postavy Poncie a služky Alena Sasínová-Polarczyk s externistkou Petrou Lhotskou. "Pouze postava služky je normální, protože jako jediná komunikuje s venkovním světem," doplňuje Kohutová podtrhávající i světlejší stránky Lorcovy inscenace, v níž by neměl chybět ani humor, byť notně morbidní. **MARTIN JIROUŠEK**

Autor je spolupracovník redakce



Herečky ostravské Divadelní společnosti Petra Bezruče na zkoušce inscenace Bernarda

FOTO: MAFA - MARTIN POPELÁŘ



# Inscenace v režii Josefa Janíka vyznívá jako svár v kobce Bernardy

Zastánce mužského a ženského principu vidění jistě potěší inscenace Bernarda - sonda do izolovaného světa žen, ale také varovná vize, kam vedou krajnosti. Režie dramatu *Dům doni Bernardy* od básníka Federica Garcii Lorcy se ujal Josef Janík.

Text upravený dramaturgyní Petrou Kohutovou zachovává původní Lorcovo téma generačního konfliktu na španělském venkově. Hlavní postavě Bernardě - dominantní matce - umřel druh. Nyní nařizuje svým dcerám osmiletý smutek. Život v domě bez jediného muže se mění v zápas s tradicionalismem a rodovým předurčením.

Márnice - prostor, kde je Bernarda uváděna, má svůj neodmyslitelný génus loci. Jako symbolické místo střetu sfér života a zásvětí se vlivem tíživé scény Marty Roszkopfové proměnila v temný žalář srovná-

telný s montechristovskou pevností If. Nechybí bytelné mříže ani temná kobkasamotka. Jen jedna cesta odtud vede ven, a tou je bohužel smrt.

Funkcionalistická, chladná scéna bez jakýchkoliv zbytečných příkras mění Bernardu na pomyslnou svěrací kazajku emocí. Vizualně ji symbolizuje střet dvou základních barev: červené a černé. Spor izolace - život kontrastuje s tichem žaláře a osamělosti postav. Pomocí industriální hudby a zvuků Jakuba Matýska, podávaných jako šafrán, se konflikt žen dynamicky rozpíná. Tovární hukot šicích strojů, přítomných také na jevišti (ve své starožitné, mechanické formě), spřádá houstnoucí klubko sváru.

Hrozivá Bernarda v přesvědčivém podání Zdeny Przebindowé reprezentuje uniformitu a pevný soubor pravidel hraničí-

cích s ostrou militantností. Panovačně se nese v černém kostýmu, tvar šátku vybízí k srovnání s helmou. Přepásána koženým pásem, dlouho neukazuje vlasy - symbol ženství. V závěru se objeví s puškou a omlouvá svou nepřesnost, když nezabila nápadníka. Přitom se jedná o postavu, která si neví rady, ale tuto bezradnost odmítá připustit. Z dusného stresu se rodí výjimečný stav, téměř válečná situace, kdy kterýkoliv muž je nepřitelem a pravděpodobně i mrtvolou. Bernardiným spoluhráčem se stává vypočítavá služebná Poncia hravě ztvárněná Alenou Sasínovou-Polarczyk, dodávající postavě světskou živočišnost.

Janíkova inscenace má relativně pomalý rozjezd, temnou tíživost, křečovité výkřiky, které jsou pozvolna nadlehčovány černým humorem. V nestřeženém oka-

mžiku získá Bernarda závratné tempo. Zkratkovitost souzní s přesně vypočítanými "gagy" a hra se v prudkém klusu náhle zastaví. V paměti utkví zvláštní tragikomická bláznivá babička (Miluše Hradská) prchající za svým milým k moři. Téměř poetická situace, kdy babička odmotává špulku nití a mladičká Martirio (Lucie Štěpánková jako host) ji opět smotává.

Představení uzavírá varování, abychom také neskoučili tragicky. Dvojznačně se to dotýká Bernardy i vzbouřené dcery. Upozorní na ostrý kříž názorového konfliktu mezi zastánci řádu a jeho odpůrci. Paradoxně má jeden společný bod, který charakterizuje názorové osamění a nepochopení obou stran.

**MARTIN JIROUŠEK**

*Autor je filmový a divadelní kritik*

*Divadelní společnost Petra Bezruče - Federico García Lorca: Bernarda. Překlad Antonín Přidal. Režie Josef Janík. Úprava a dramaturgie Petra Kohutová. Scéna a kostýmy Marta Roszkopfová. Premiéra v Márnici Divadla Petra Bezruče v Ostravě 26. listopadu.*